

Helsingfors/Mariehamn 3.8.2026

Nr 30/26

Hänvisning Ålands lagtings skrivelser
17.6.2026, nr 194,197 och
199/2026.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över följande av lagtinget 17.6.2026 antagna landskapslagar:

- 1) Landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utsläppshandel (nedan *landskapslagen om ändring av blankettlagen om utsläppshandel*),
- 2) Landskapslag om tillämpning av lagen om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen (nedan *blankettlagen om utsläppsrätter*),
- 3) Landskapslag om ändring av 1 § landskapslagen om Ålands energimyndighet.

Ålandsdelegationen avger i det följande ett gemensamt utlåtande över ovan nämnda landskapslagar.

Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

Landskapslagstiftningen syftar till ett genomförande av EU-lagstiftning om utsläppshandel. Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG, nedan *utsläppshandelsdirektivet*, trädde i kraft år 2003.

Postadress:
Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
AX-22101 MARIEHAMN

Telefon:
växel 0295 017 200

Adress i Helsingfors:
Ålands representation i Helsingfors
Riddaregatan 1
FI-00170 HELSINGFORS

I artikel 1 i utsläppshandelsdirektivet anges syftet med direktivet. Genom direktivet införs ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom unionen, vilket syftar till att på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt effektivt sätt minska utsläppen av växthusgaser. I direktivet föreskrivs också om minskningar av växthusgasutsläppen som enligt vetenskapen anses nödvändiga för att undvika farliga klimatförändringar. Direktivet bidrar till uppnåendet av unionens klimatneutralitetsmål och dess klimatmål enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 och därmed målen i Parisavtalet. Direktivet innehåller även bestämmelser för bedömning och genomförande av ett striktare unionsåtagande på mer än 20 %, som ska gälla efter det att unionen ingått ett internationellt avtal om klimatförändringar som leder till större minskningar av växthusgasutsläppen än de som krävs enligt artikel 9, i enlighet med det åtagande på 30 % som bekräftades av Europeiska rådet i mars 2007.

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/959, som ändrar utsläppshandelsdirektivet, publicerades i EU:s officiella tidning den 10 maj 2023 och skulle införlivas i den nationella lagstiftningen senast den 31 december 2023. I riket har det omarbetade utsläppshandelsdirektivet huvudsakligen genomförts genom lagen om utsläppshandel (FFS 1270/2023) som trädde i kraft den 1 januari 2024 (se också RP 71/2023 rd). Lagen upphävde lagen om utsläppshandel (FFS 311/2011) och lagen om handel med utsläppsrätter för luftfart (FFS 34/2010).

Med anledning av det omarbetade utsläppshandelsdirektivet lämnade landskapsregeringen den 6 maj 2024 ett förslag till lagtinget om ändringar i landskapslagen (2009:31) om tillämpning i landskapet Åland av riks författningar om utsläppshandel (lagförslag nr 12/2023-2024). Lagförslaget kompletterades den 10 juni 2026. Detta senare lagförslag ändrade de tidigare föreslagna ändringarna av 3 § i landskapslagen (lagförslag nr 12a/2023-2024).

Landskapsregeringen lämnade den 28 maj 2025 ett annat lagförslag (lagförslag nr 24/2024–2025) innehållande förslag till landskapslag om tillämpning av lagen om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen samt en ändring av landskapslagen (2015:103) om Ålands energimyndighet. Det rör sig om en blankettlag som med vissa avvikelser gör lagen om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen (FFS 1066/2024) tillämplig på Åland. Rikslagen trädde i kraft i riket den 1 januari 2025 (se också RP 119/2024 rd). Landskapsregeringens lagförslag kompletterades den 10 juni 2026. Detta senare lagförslag ändrade de tidigare föreslagna 2 och 3 § i blankettlagen (lagförslag nr 24a/2024-2025).

Av landskapsregeringens lagförslag av den 10 juni 2026 framgår att förslaget föranleds av kommissionens delegerade förordning av den 8 april 2026 om ändring av kommissionens delegerade förordning

(EU) 2023/2830 vad gäller regler om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser. Eftersom ändringsförordningen möjliggör för en medlemsstat att utse fler än en auktionsförrättare föreslog landskapsregeringen att Ålands energimyndighet utses till auktionsförrättare och ges ansvaret för auktionering av utsläppsrätter för aktörer som ingår i utsläppshandelsdirektivets tillämpningsområde.

Kommissionens delegerade förordning (EU) 2026/787 av den 8 april 2026 om ändring av delegerad förordning (EU) 2023/2830 vad gäller regler om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser publicerades i EU:s officiella tidning den 15 juni 2026. Enligt artikel 2 trädde förordningen i kraft dagen efter det att den offentliggjordes i EU:s officiella tidning.

Ålands lagting antog den föreslagna landskapslagstiftningen, inklusive kompletteringar, med smärre tekniska ändringar den 17 juni 2026 (LTB 76–78/2026).

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapslagstiftningen syftar till ett genomförande av EU-rättsliga förpliktelser. Enligt självstyrelselagens 59 b § 1 mom. är lagstiftningsbehörigheten och behörigheten i förvaltningsärenden för Ålands del fördelad mellan landskapet och riket på det sätt som anges i självstyrelselagen när åtgärder vidtas i Finland med anledning av beslut som har fattats inom Europeiska unionen. Det förhållandet att medlemskapet i Europeiska unionen och att en del av lagstiftnings- och förvaltningsbehörighet som avser landskapet utövas på EU-nivå påverkar inte behörighetsfördelningen mellan landskapet och riket när unionsrätten genomförs på nationell nivå (RP 18/2002 rd, s. 18).

Självstyrelselagens 59 b § 2 mom. tillämpas om de åtgärder landskapsmyndigheterna och riksmyndigheterna kommer att vidta med anledning av beslut som har fattats inom Europeiska unionen är beroende av varandra. Självstyrelselagens 59 b § 3 mom. avser en situation där både landskapet och riket har behörighet men medlemsstaterna får utse endast en förvaltningsmyndighet enligt EU-lagstiftningen.

Den bakomliggande EU-lagstiftningen består både av EU-direktiv och EU-förordningar. En förordning ska ha allmän giltighet. Den ska till alla delar vara bindande och direkt tillämplig i varje medlemsstat. Ett direktiv ska med avseende på det resultat som ska uppnås vara bindande för varje medlemsstat till vilken det är riktat, men ska överlåta åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet (se artikel 288 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt).

Behörighetsfördelningens förhållande till EU-lagstiftningen om utsläppshandel och -rätter var 2005 föremål för prövning i lagstiftningskontrollen. I anslutning till lagstiftningskontrollen av tidigare gällande blankettlag om utsläppshandel hänvisades till att föremålet för regleringen i landskapslagen hänförde sig till ett flertal lagstiftningsområden av vilka de mest centrala är skyddet av miljön och näringsverksamhet. Enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om natur- och miljövård och enligt 22 punkten i fråga om näringsverksamhet med vissa undantag som det inte var fråga om. Dessutom gällde landskapslagen landskapets myndigheter. Enligt 18 § 1 punkten självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om landskapsregeringen och de myndigheter och inrättningar som lyder under den. Enligt 27 § 4 punkten självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om förhållandet till utländska makter med beaktande av bestämmelserna i 9 och 9 a kap. (HD 29.6.2005, se också ÅD 4/05).

I samband med lagstiftningskontrollen av den gällande blankettlagen hänvisades till ovan nämnda bestämmelser i 18 och 27 § samt 9 och 9 a kap. i självstyrelselagen. Genom blankettlagen gjordes också lagen om användning av Kyotomekanismerna gällande inom landskapets behörighet (HD 19.5.2009 och ÅD 9/09). Även i ett senare skede har landskapslagstiftning som rör EU:s utsläppshandelssystem varit föremål för lagstiftningskontroll (se ÅD 39/10 och 30/12).

Utsläppshandeln har berörts i utlåtanden över utkast till överenskommelseförordningar. Den gällande överenskommelseförordningen om skötseln i landskapet Åland av förvaltningsuppgifter som gäller handel med utsläppsrätter avseende växthusgaser (FFS 801/2021) trädde i kraft den 1 september 2021 (ÅD 22/21, se även ÅD 8/13). Ålandsdelegationen har också givit utlåtanden enligt 56 § i självstyrelselagen som berör utsläppshandeln (se främst ÅD 13/23, 43/24 och 34/25).

Således är utgångspunkten att landskapslagstiftningen gäller, med de begränsningar som följer av unionsrätten, angelägenheter som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Enligt 19 § 3 mom. i självstyrelselagen kan i en landskapslag för vinnande av enhetlighet och överskådlighet upptas stadganden av rikslagstiftningsnatur som i sak överensstämmer med motsvarande stadganden i rikslag. Upptagande av sådana stadganden i en landskapslag medför inte ändring i fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet.

Enligt självstyrelselagens 27 § 1 punkt hör stiftande, ändring och upphävande av grundlag samt avvikelser från grundlag till rikets behörighet.

Av 1 § i landskapslagen om ändring av blankettlagen om utsläppshandel följer att lagen om utsläppshandel (FFS 1270/2023) ska med vissa avvikelser tillämpas på Åland. På detta sätt ersätts lagen om utsläppshandel (FFS 311/2011) som redan tidigare har upphävts i riket. Lagen om användning av Kyotomekanismerna ska fortsättningsvis tillämpas på Åland med stöd av blankettlagen. Enligt 1 § i lagen om utsläppshandel är syftet med lagen att främja en minskning av utsläppen av växthusgaser från anläggningar, sjötransporter och luftfart på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt sätt. Genom lagen om utsläppshandel genomförs vissa bestämmelser i utsläppshandelsdirektivet.

I 2 kap. i lagen om utsläppshandel finns bestämmelser om tillämpningsområde och avgränsningar. I 8 § föreskrivs om lagens tillämpning på sjötransporter. Med anledning av detta har Ålandsdelegationen gjort bedömningen att utvidgningen av utsläppshandeln främst berör natur- och miljövården och utgör således landskapsbehörighet. Landskapets behörighet omfattar rederier med hemort i landskapet. Däremot ansågs bestämmelsen om undantag i fråga om öar vara en angelägenhet som gäller Finland som medlemsstat (ÅD 13/23, s. 5–6).

I 3 § i landskapslagen om ändring av blankettlagen om utsläppshandel föreskrivs om förvaltningsuppgifter. Den gällande 3 § i blankettlagen om utsläppshandel utgår från att det är landskapsregeringen som sköter de uppgifter som avses i de riksförfattningar som anges i 1 §. Enligt ändringen av 3 § 1 mom. i blankettlagen om utsläppshandel ska, om det inte finns särskilda bestämmelser i annan landskapslag, de förvaltningsuppgifter som enligt en författning som anges i 1 § sköts av myndigheter i riket, på Åland skötas av Ålands energimyndighet till den del förvaltningen grundar sig på landskapets behörighet på området. Som tidigare nämnts avser 1 § en tillämpning på Åland av lagen om användning av Kyotomekanismerna och lagen om utsläppshandel.

I 4 kap. i lagen om utsläppshandel finns bestämmelser om uppgifter för arbets- och näringsministeriet, kommunikationsministeriet, Energimyndigheten, Transport- och kommunikationsverket samt administrerande myndighet för ett rederi.

I ändringen av 3 § 1 mom. i blankettlagen om utsläppshandel hänvisas till särskilda bestämmelser i annan landskapslag som eventuellt kan innebära avvikelse från att Ålands energimyndighet ska sköta de förvaltningsuppgifter som enligt en författning som anges i 1 § sköts av myndigheter i riket. Enligt 1 § 4 mom. i landskapslagen (2015:103) om Ålands energimyndighet ska de uppgifter som sköts av statsrådet enligt de riksförfattningar som anges i tidigare i paragrafen nämnd landskapslagstiftning i landskapet skötas av landskapsregeringen. Blankettlagen om utsläppshandel ingår i förteckningen över

landskapslagstiftning i 1 § 2 mom. i landskapslagen om Ålands energimyndighet.

Förhållandet mellan ändringen av 3 § 1 mom. i blankettlagen om utsläppshandel och 1 § 4 mom. i landskapslagen om Ålands energimyndighet kan förstås på flera sätt vilket är problematiskt med tanke på 2 § 3 mom. i grundlagen. Premissen är att den som utövar offentlig makt alltid har en behörighetsgrund som i sista hand återgår på en lag. För bestämmelser i lag gäller åter det generella kravet att lagen ska vara exakt och noga avgränsad (se t.ex. GrUU 51/2006 rd, s. 2). Inte minst i samband med bestämmelser som har kopplingar till de grundläggande fri- och rättigheterna har utskottet betonat nödvändigheten av exakta bestämmelser (GrUU 2/2012 rd, s. 3, och GrUU 21/2009 rd, s. 4—5).

Av 1 § 4 mom. i landskapslagen om Ålands energimyndighet följer att uppgifter som ankommer på statsrådet enligt lagen om utsläppshandel ska skötas av landskapsregeringen. Begreppet statsrådet kan förstås i en vidare bemärkelse så att det inkluderar de ministerier som avses i 1 § i lagen om statsrådet (FFS 175/2003). Med beaktande av att 1 § 2 mom. i landskapslagen om Ålands energimyndighet gäller energimyndighetens skötsel av tillsyns- och övervakningsuppgifter som avses i bland annat blankettlagen om utsläppshandel torde avsikten inte ha varit att med stöd av 3 § 1 mom. i blankettlagen om utsläppshandel överföra ministeriernas uppgifter i lagen om utsläppshandel till Ålands energimyndighet. Därför torde på Ålands energimyndighet endast ankomma de uppgifter inom landskapets behörighet som enligt lagen om utsläppshandel sköts av Energimyndigheten, Transport- och kommunikationsverket samt den administrerande myndigheten för ett rederi.

Förhållandet mellan ändringen av 3 § 1 mom. i blankettlagen om utsläppshandel och 1 § 4 mom. i landskapslagen om Ålands energimyndighet hade förtjänat en närmare bedömning och utredning i förarbetena (lagförslag nr 12a/2023-2024, s. 7).

Enligt 3 § 2 mom. i landskapslagen om ändring av blankettlagen om utsläppshandel är Ålands energimyndighet en sådan auktionsförrättare som avses i kapitel V i kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2830 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG genom fastställande av regler om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser.

I artikel 22 i förordning (EU) 2023/2830 finns bestämmelser om förordnande av auktionsförrättaren. Enligt den tidigare lydelsen av artikel 22.1 skulle varje medlemsstat förordna en auktionsförrättare. Enligt 44 § i lagen om utsläppshandel auktionerar Energimyndigheten ut Finlands andel av de utsläppsrätter som ska auktioneras ut. Energimyndigheten tar emot Finlands auktionsintäkter och redovisar

intäkterna till staten. I 45 § finns bestämmelser om användningen av auktionsintäkter.

Genom en ändring av förordning (EU) 2023/2830 som trädde i kraft den 16 juni 2026 har artikel 22.1 fått följande lydelse: "Varje medlemsstat ska förordna minst en auktionsförrättare. Ingen medlemsstat får auktionera ut utsläppsrätter utan att förordna en auktionsförrättare. Samma auktionsförrättare får förordnas av fler än en medlemsstat." I artikel 23 i förordning (EU) 2023/2830 föreskrivs om de uppgifter auktionsförrättaren ska ha. I förordningen definieras en auktionsförrättare som varje offentlig eller privat enhet som förordnats att utföra de uppgifter som avses i artikel 23.

Enligt artikel 22.1 i förordningen är det medlemsstaten som förordnar en auktionsförrättare. Auktionsförrättarens uppgifter enligt artikel 23 är att auktionera den volym utsläppsrätter som ska auktioneras ut av varje medlemsstat som förordnar auktionsförrättaren eller för en fond eller facilitet som ska vara mottagare av auktionsintäkterna i enlighet med unionsrätten.

I RP 119/2024 rd behandlas auktionering av utsläppsrätter och användning av auktionsintäkter på följande sätt:

Det föreskrivs om auktionering av utsläppsrätter i artikel 30d i utsläppshandelsdirektivet. Utsläppsrätterna utfärdas genom auktion, och det nya systemet innehåller inga utsläppsrätter som delas ut utan avgift.

Utsläppsrätter inom systemet för utsläppshandel för distributörer auktioneras ut från och med 2027, med undantag för utsläppsrätter som överförs till den reserv för marknadsstabilitet som inrättats genom beslutet (EU) 2015/1814. Auktioneringen inleds framtungt så att 130 % av 2027 års auktionsvolym av utsläppsrätter auktioneras 2027. De 30 % som auktionerats i förväg ska dras av från det antal som auktioneras ut under perioden 2029–2031. Under 2027 skapas 600 miljoner utsläppsrätter i reserven för marknadsstabilitet inom tillämpningsområdet för utsläppshandelssystemet för distributörer.

I artikel 30d föreskrivs också om intäkterna från utsläppsrätter som ska gå till den sociala klimatfond som inrättas. Sammanlagt 150 miljoner utsläppsrätter ska auktioneras ut, och alla intäkter från dem ska göras tillgängliga för den sociala klimatfonden till och med 2032. Ytterligare auktioneras ett sådant antal utsläppsrätter ut som genererar ett högsta belopp på 65 miljarder euro som görs tillgängligt för den sociala klimatfonden till och med 2032. Om auktionerna skjuts upp med ett år, ska auktioneringen av utsläppsrätter ytterligare generera ett belopp som motsvarar ett högsta belopp på 54,6 miljarder euro.

Enligt 3 § 2 mom. i landskapslag om ändring av blankettlagen är Ålands energimyndighet en sådan auktionsförrättare som avses i kapitel V i kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/2830.

Enligt 3 § 3 mom. i samma lag auktionerar Ålands energimyndighet ut Ålands andel av den totala andelen utsläppsrätter Finland tilldelats med stöd av 43 § i lagen om utsläppshandel och artikel i 10.2 i utsläppshandelsdirektivet. Enligt 3 § 4 mom. är det Ålands energimyndighet som tar emot Ålands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till Ålands landskapsregering. I övrigt sker auktionering på det sätt som anges i 44 § i nämnda lag.

Ålandsdelegationen konstaterar att den nya delegerade förordningen inte förpliktar en medlemsstat att förordna flera än en auktionsförrättare ("Varje medlemsstat ska förordna minst en auktionsförrättare. Ingen medlemsstat får auktionera utsläppsrätter utan att förordna en auktionsförrättare") om medlemsstaten redan har förordnat en auktionsförrättare. Rättsligt sett är situationen i Finland således densamma som före kommissionen delegerade förordningen och bör granskas med stöd av 59b § i självstyrelselagen. På grund av detta kan landskapet inte självständigt förordna en egen auktionsförrättare. För att en sådan ska kunna förordnas måste en överenskommelse först ingås med riket om att Finland utökar antalet auktionsförrättare i syfte att bereda landskapet möjlighet att ordna egna auktioner. För att det system som Finland ansvarar för gentemot EU ska fungera behöver landskapet och riket komma överens om den inomstatliga samordningen av åtgärderna. (ÅD 5/19 s.2)

Ålandsdelegationen konstaterar vidare att Energimyndigheten fungerar som auktionsförrättare i Finland. Energimyndigheten auktionerar ut de utsläppsrätter som för Finlands del ska ut auktioneras på EU:s gemensamma auktionsplattform (numera European Energy Exchange (EEX) i Leipzig). Detta system gäller även utsläppsrätter från distributörer av fossila bränslen (ETS2). Liksom i utsläppshandeln generellt är utgångspunkten i ETS2 att man inte har några egna utsläppsrätter för olika anläggningar eller verksamheter på marknaden och fördelningen av utsläppsrätter till medlemsstaterna är bortkopplad från det hur mycket utsläpp deras anläggningar eller andra aktörer orsakar.

Enligt 5 § i landskapslagen om ändring av blankettlagen om utsläppshandel görs vissa ändringar gällande avvikelserna från bestämmelserna i rikslagstiftningen. Enligt 5 § 2 mom. har Ålands energimyndighet trots sekretessbestämmelserna rätt att av rederier med hemvist på Åland få uppgifter om de kostnader rederiet har haft för de utsläppsrätter som rederiet överlämnat till unionsregistret och som motsvarar de utsläpp av växthusgaser som rederiets fartyg enligt den i lagen fastställda utsläppsrapporten gett upphov till under det föregående kalenderåret. Ålandsdelegationen konstaterar att landskapets behörighet i detta sammanhang omfattar rederier med hemort i landskapet och bestämmelserna kan intas i lagen.

I övrigt har Ålandsdelegationen inget särskilt att anföra gällande landskapslagen om ändring av blankettlagen om utsläppshandel.

Enligt 1 § 1 mom. i blankettlagen om utsläppsrätter ska lagen om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen (FFS 1066/2024) tillämpas på Åland med de avvikelser som anges i blankettlagen. Enligt 1 § i lagen om handel med utsläppsrätter för distribution av fossila bränslen (nedan *rikslagen*) är syftet med lagen att främja en minskning av koldioxidutsläpp från byggnader, vägtransporter och vissa andra sektorer på ett kostnadseffektivt och ekonomiskt sätt. Genom rikslagen genomförs vissa bestämmelser i utsläppshandelsdirektivet. Enligt rikslagens 3 § tillämpas lagen på reglerade enheter som för konsumtion frisläpper sådana bränslen som är avsedda för förbränning.

I 2 § i blankettlagen om utsläppsrätter finns bestämmelser om skötseln av vissa uppgifter på Åland. Enligt 1 mom. ska förvaltningsuppgifter som enligt rikslagen sköts av arbets- och näringsministeriet skötas på Åland av landskapsregeringen och uppgifter som enligt rikslagen sköts av Energimyndigheten skötas på Åland av Ålands energimyndighet, till den del förvaltningen grundar sig på landskapets behörighet på området. I rikslagens 7 § föreskrivs om arbets- och näringsministeriet samt Energimyndighetens uppgifter.

I 2 § 2 mom. i blankettlagen om utsläppsrätter finns bestämmelser om Ålands energimyndighets uppgifter som auktionsförrättare. Enligt 2 § 3 mom. ska Ålands energimyndighet auktionera ut Ålands andel av den totala andel utsläppsrätter Finland tilldelats. Enligt 2 § 4 mom. är det Ålands energimyndighet som tar emot Ålands auktionsintäkter och redovisar intäkterna till Ålands landskapsregering. I sak motsvarar bestämmelserna de som finns i 3 § 2–4 mom. i landskapslagen om ändring av blankettlagen om utsläppshandel. Ålandsdelegationen hänvisar till det som anförts ovan om dessa bestämmelser och deras relation till 59b § i självstyrelselagen.

I 3 § i blankettlagen om utsläppsrätter föreskrivs om avvikelser från bestämmelserna i rikslagstiftningen och i 4 § om myndigheternas avgiftsbelagda prestationer. Ålandsdelegationen ser inga hinder för intagandet av bestämmelserna i blankettlagen om utsläppsrätter.

I 5 § i blankettlagen om utsläppsrätter finns bestämmelser om ändringssökande. Ålands energimyndighet är underställd landskapsregeringen. I 5 § ingående bestämmelse om att ändring i beslut som Ålands energimyndighet fattat söks hos Ålands förvaltningsdomstol är förenlig med 25 § 1 mom. i självstyrelselagen.

Enligt den första meningen i 5 § i blankettlagen om utsläppsrätter kan ändring i beslut som fattats med stöd av denna landskapslag sökas enligt de bestämmelser som avses i rikslagen. I rikslagens 41 § finns bestämmelser om sökande av ändring. Enligt 41 § 1 mom. får i fråga om beslut som fattas av en kontrollör omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. I

rikslagens 6 kap. finns bestämmelser om kontrollör. Ålandsdelegationen konstaterar att omprövningen föregår förvaltningsrättsskipningen och faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet. I landskapslagstiftningen saknas allmänna bestämmelser om omprövning vilket kan medföra oklarheter vid tillämpningen av rikslagens 41 § 1 mom. (se även ÅD 10/26, s. 8).

Enligt 6 § i blankettlagen om utsläppsrätter kan landskapsregeringen inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av rikslagen ska tillämpas oförändrade eller med de avvikelser som landskapsregeringen föreskriver. Bestämmelserna berör de krav som ställs vid delegering av lagstiftningsmakt enligt självstyrelselagens 21 § 1 mom. och grundlagens 80 §. I rikslagen ingår ett antal bestämmelser innehållande förordningsfullmakter. För närvarande ingår sådana i rikslagens 8 § 5 mom., 9 § 4 mom. och 10 § 4 mom. Liknande delegeringsbestämmelser har varit föremål för lagstiftningskontroll, t.ex. de som ingår i 4 § i blankettlagen om utsläppshandel (se ÅD 9/09). När det dessutom beaktas att 6 § i blankettlagen om utsläppsrätter enbart tillåter att riksförordningarna ska tillämpas oförändrade eller med de *avvikelser* som landskapsregeringen föreskriver ser Ålandsdelegationen inte hinder för intagandet av bestämmelserna i 6 §.

I övrigt har Ålandsdelegationen inget särskilt att anföra gällande blankettlagen om utsläppsrätter.

Genom ändringen av landskapslagen om Ålands energimyndighet görs följdändringar i lagens 1 §. Till det andra momentet har fogats en bestämmelse om att energimyndigheten sköter tillsyns- och övervakningsuppgifter som avses i blankettlagen om utsläppsrätter.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen anser att lagförslagen är förenliga med självstyrelselagen förutsatt att landskapet och riket med stöd av självstyrelselagens 59b § når en överenskommelse genom vilken åtgärderna för att genomföra EU-lagstiftningen om utsläppshandeln samordnas och att överenskommelsen innefattar att Finland utökar antalet auktionsförrättare för att bereda landskapet möjlighet att ordna egna auktioner.

Delegationen har ovan i utlåtandet anfört anmärkningar beträffande 3 § 1 mom. i landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om utsläppshandel vilka dock inte torde påverka behörighetsfördelningen.

Närvarande Ordföranden Holm-Johansson, ledamöterna Dahlén, Siitari och Åkerblom samt suppleanten Suksi.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Marine Holm-Johansson
ordförande

Sören Silverström
sekreterare